

Alle landets kommuner

Deres ref:

Vår ref: 17/1056

Vår dato: 28.02.17

Nasjonale mål, hovedprioriteringer og tilskudd innenfor de sosiale tjenestene i arbeids- og velferdsforvaltningen 2017

Innledning

Arbeids- og velferdsdirektoratet vil informere alle kommuner om nasjonale mål, regjeringens satsingsområder og tilskuddsmidler innenfor sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen i 2017. Arbeids- og velferdsdirektoratet har det nasjonale fag- og forvaltningsansvaret på området. Gjennom sosialtjenesteloven har kommunen ansvar for viktige velferdstjenester som skal bedre levekårene for vanskeligstilte og inkludere dem i arbeidslivet.

Regjeringens mål for arbeids- og velferdspolitikken:

1. Et velfungerende arbeidsmarked
2. Gode arbeidsinsentiver og målrettede velferdsordninger
3. Et trygt, fleksibelt og familievennlig arbeidsliv
4. Arbeids- og velferdsforvaltningen
5. Pensjon

Regjeringen fører en aktiv arbeids- og velferdspolitikk for at flest mulig skal kunne delta i arbeidslivet. Målet er et velfungerende arbeidsmarked som bidrar til lav arbeidsledighet og høy sysselsetting. Et arbeidsliv for alle er også viktig for å bekjempe fattigdom og heve den enkeltes levestandard og livskvalitet. Personer som er for syke til å jobbe skal sikres en anstendig og forutsigbar inntekt.

En forutsetning for en helhetlig, effektiv og brukerorientert arbeids- og velferdsforvaltning er et godt og likeverdig partnerskap mellom stat og kommune. Brukerne skal møte et NAV-kontor der statlig og kommunal tjenesteyting fremstår som helhetlig og integrert. Begge parter har et gjensidig utbytte av å samarbeide tett om tjenester til kommunens innbyggere.

Kommunene har, i tillegg til å sikre god forvaltning av sosialtjenesteloven, ansvar for viktige fellesoppgaver for å sikre alle innbyggerne gode levekår. *(vedlegg 1)*

Kommunene må ha kunnskap om de generelle levekårene i lokalsamfunnet for å kunne ivareta ansvaret etter sosialtjenesteloven. Det er særlig viktig å ha kunnskap om barn og unges oppvekstvilkår, både for å forebygge marginalisering og bidra til økt deltakelse og sosial inkludering.

Andelen barn i familier med lavinntekt har økt de siste årene. Økt fattigdom blant barn kan i stor grad tilskrives den høye nettoinnvandringen, men de siste årene har antallet barn i norske

// **ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET**

Postadresse: Postboks 5, St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse : Økernveien 94 // 0579 Oslo

Tel: 21071000

www.nav.no

familier med lavinntekt også begynt å øke noe. Det er betydelige regionale forskjeller i forekomsten av lavinntekt i barnefamilier. Det er særlig i Oslo og flere fylker i østlandsområdet hvor forekomsten er høy.

Sosialtjenesteloven har fått en ny § 20 a om bruk av vilkår for personer under 30 år, og bestemmelsen trådte i kraft 1. januar 2017. Formålet med lovfestet aktivitetsplikt er å styrke den enkeltes muligheter for å komme i arbeid, utdanning eller å bli selvforsørget på annen måte enn å motta økonomisk stønad.

Som følge av lovendringen har Arbeids- og velferdsdirektoratet revidert rundskrivet til sosialtjenesteloven. Det reviderte rundskrivet forelå i februar. (Vedlegg 1)

Tverrsektorielt samarbeid

0-24 samarbeidet

Kunnskapsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet har gitt ett felles oppdrag til fem direktorater om økt samarbeid om bedre koordinerte tjenester for utsatte barn og unge mellom 0-24 år. Utdanningsdirektoratet koordinerer arbeidet. Målet med samarbeidet er bedre samhandling i stat og kommune om tiltak for at flere skal lykkes i skolen og fullføre videregående opplæring, som grunnlag for en varig tilknytning til arbeidslivet.

Bolig for velferd

Bolig for velferd er en nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014-2020) med mål om at alle skal bo trygt og godt. Strategien skal samle og målrette den offentlige innsatsen overfor vanskeligstilte på boligmarkedet. Strategien er et samarbeid mellom Arbeids- velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Kriminalomsorgsdirektoratet, Helsedirektoratet, Husbanken og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet på oppdrag fra departementene.

Som et ledd i strategien ble www.veiviseren.no lansert 1. november 2016. Veiviseren skal bygge opp under målsettingene i strategien om å skaffe bolig til vanskeligstilte og styrke muligheten for å mestre boforholdet.

Satsningsområder

- NAV-veileder i videregående skole (Vedlegg 3)
- Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier (Vedlegg 4)

Tilskuddordninger (vedlegg 5)

- Tilskudd til utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontor
- Tilskudd til oppfølgingstjenester i bolig
- Frivillige organisasjoners arbeid mot fattigdom

Kommunale måleindikatorer (Vedlegg 6)

Utviklingsavtalen mellom Arbeidsdepartementet og KS for partnerskapet stat-kommune om NAV-kontorene (22. august 2012) sier i punkt 2.3: «...Avtalepartene vil legge til rette for felles bruk av

resultatmål, resultatindikatorer og rapportering for målgruppene som NAV-kontoret har ansvar for».

Vedlagt følger forslag til kommunale måleindikatorer for 2017.

I foreløpig Mål- og disponeringsbrev 2017 til fylkene ligger følgende hovedprioriteringer:

De langsiktige og overordnede føringene for NAV er: *Flere i arbeid, Bedre brukermøter, Økt kompetanse.*

- Økt innsats for å inkludere utsatte grupper på arbeidsmarkedet
- Økt innsats for at flere arbeidsgivere får dekket sitt behov for tjenester
- Myndige og løsningsdyktige NAV-kontor gir et bedre tjenestetilbud
- Kanalstrategien bedrer tjenestetilbudet, og frigjør tid til oppfølging

Utvikling av NAV-kontor - større handlingsrom og ansvar

- *Tilråkning til arbeids- og velferdsdirektøren fra arbeidsgruppe om myndige og løsningsdyktige NAV-kontor. Rapporten er laget i tett samarbeid med KS som har hatt to representanter i arbeidsgruppen.*

Forventningene til NAV er store, både fra brukerne og de politiske myndighetene. Stortingsmelding 33 (2015-2016) «NAV i en ny tid – for arbeid og aktivitet» understreker at arbeid nå skal være førsteprioritet i NAV.

Tilrådningsen tar for seg brukermedvirkning, partnerskapet, organisering, kompetanse og ledelse. Det legges også vekt på at det må jobbes målbevisst med kulturbygging i NAV-kontorene. Viktige verdier vil være respekt, åpenhet og likeverdighet.

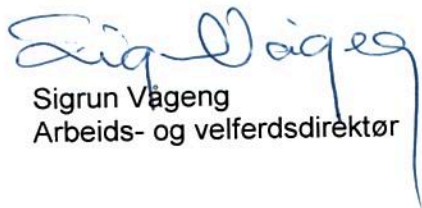
- Det er avgjørende å styrke den individuelle brukermedvirkningen. Brukeren må ha en reell stemme i sin egen sak og være trygg på at «det er ingen beslutning om meg uten meg». På systemnivå må brukerutvalgene speile tjenestene og brukergruppene i kontorene, og gjerne dekke flere kontorer for å sikre god representasjon
- Nye digitale tjenester må utformes slik at de gir brukerne trygghet i samhandlingen med NAV og bedre innsikt i egen sak.
- NAV-kontorene må flytte ressurser fra veiledning om regelverk til planlagte møter med brukere og arbeidsgivere, og de må gi tettere, arbeidsrettet oppfølging.
- Saksbehandlingssystemer må utvikles for å gi større fleksibilitet
- Partnerskapet bør ha felles mål for NAV-kontoret og interessere seg for hele NAV-kontorets virksomhet. Summen av forslag i rapporten vil bringe statlig styring og tjenesteutvikling nærmere kommunal praksis.
- NAV-kontor må ha en viss størrelse, kapasitet, kompetanse og lederstruktur for å kunne løse sine oppgaver.
- NAV-lederen må få kontorets foreløpige drifts- og tiltaksramme tidligst mulig etter at statsbudsjettet er lagt fram. På grunnlag av dette og kommunale budsjett foreslår NAV-lederen lokale mål og prioriteringer for godkjenning i partnerskapet
- Sentralt fastsatte mål må holdes på et minimum.
- Dagens inndelinger av brukere i innsatsgrupper bør avvikles til fordel for mer smidige måter å gruppere brukere på

- NAV-kontoret bør få myndighet til å vurdere om brukeren fyller både de medisinske og arbeidsmarkedsmessige vilkårene for rett til arbeidsavklaringspenger. Varsler og stans i arbeidsrettede ytelser bør ligge i NAV-kontor som har store nok fagmiljøer, eventuelt i en struktur hvor slike kontor også ivaretar dette ansvaret for andre og mindre kontor.
- Arbeidsmarkedstiltak er en viktig del av NAV-kontorets tjenester til brukeren. Ved å styre på bevilgning, kvalitet og resultater i stedet for tiltaksnivå, øker muligheten for lokal planlegging ut fra lokale behov. Det blir også enklere å se de statlige og kommunale oppgavene i sammenheng. Omfanget av arbeidsmarkedstiltak i NAV-kontorets egen regi bør bygges ut basert på erfaringer som vinnes.
- Tjenesteinnholdet i NAV-kontorene skal være arbeidsrettet. Antall interkommunale NAV-kontor bør økes for å oppnå større og mer robuste enheter. Dette må baseres på lokale vurderinger og beslutninger.

Et myndig og løsningsdyktig NAV-kontor er ikke noe som kan vedtas eller implementeres – det skapes gjennom en langsiktig og vedvarende prosess hvor ledere og medarbeidere på kontorene står helt sentralt. Ulike kontorer har ulike utfordringer og vil løse oppdraget ulikt. Arbeidsgruppen har derfor lagt vekt på å komme med forslag om endringer i rammevilkår, strukturer, rutiner og roller som samlet kan vitalisere partnerskapet, øker ledernes muligheter til å disponere ressurser i tråd med lokale behov og gir medarbeiderne muligheter til å gjennomføre bedre brukermøter og hjelpe flere i arbeid.

Det forventes at rapporten blir behandlet både i de lokale partnerskapene og i samarbeidsutvalgene på fylkene der fylkesdirektør, fylkesmann, KS og leder av rådmannsutvalget deltar.

Med vennlig hilsen

Sigrun Vågeng
Arbeids- og velferdsdirektør

Kjell Hugvik
Arbeids- og tjenestedirektør

6 Vedlegg:

- Vedlegg 1: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen(sosialtjenesteloven)
- Vedlegg 2: Forsøk med NAV-veileder i videregående skole
- Vedlegg 3: Digitale sosiale tjenester i NAV - DIGISOS
- Vedlegg 4: Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier
- Vedlegg 5: Tilskuddsordningene
- Vedlegg 6: Måleindikatorer

Kopi:

Arbeids- og sosialdepartementet

Landets fylkesmenn

NAV Fylke

Helsedirektoratet

Statens Helsetilsyn

KS

Vedlegg 1

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)

Sosialtjenesteloven inngår i kommunens samlede velferdsansvar og omhandler kommunale tjenester og oppgaver som NAV-kontoret skal utføre og medvirke i. Kommunens ansvar skal ivaretas på en måte som bidrar til å fremme lovens formål, og må ses i sammenheng med kommunens øvrige velferdsområder.

Kommunen har ansvar for følgende generelle oppgaver:

- informasjon og generell forebyggende virksomhet, herunder kunnskap om levekår og sosiale problemer
- samarbeid med andre deler av forvaltningen
- samarbeid med frivillige organisasjoner
- boliger til vanskeligstilte
- beredskapsplan

De fem obligatoriske tjenestene som skal inngå i NAV-kontoret er:

- opplysning, råd og veiledning, herunder økonomisk rådgivning
- økonomisk stønad
- midlertidig botilbud
- individuell plan
- kvalifiseringsprogrammet

For 2017 bør kommunene særlig merke seg:

Kommunen har ansvaret for å gi nødvendig opplæring til alle ansatte ved NAV-kontoret som yter tjenester og utfører oppgaver etter loven. Kommunen må gjennom sin internkontroll sikre at NAV-kontoret har tilstrekkelig kompetanse og er organisert på en måte som sikrer forsvarlige tjenester. Søknader om tjenester skal avgjøres etter en konkret vurdering av brukers behov, og avgjørelsen skal begrunnes og fattes i enkeltvedtak. Barn og unges behov skal være synlige i kartlegging, vurdering og avgjørelse om tjenester etter loven.

Sosialtjenesteloven har fått en ny § 20 a om bruk av vilkår for personer under 30 år. Formålet med lovfestet aktivitetsplikt er å styrke den enkeltes muligheter for å komme i arbeid, utdanning eller å bli selvforsørget på annen måte enn å motta økonomisk stønad. Lovendringen vil innebære økt oppfølging av, og plikt til å kunne tilby aktiviteter til, stønadsmottakere under 30 år.

Kvalifiseringsprogrammet (KVP)

Kvalifiseringsprogrammet er et viktig tiltak for å fremme overgang til arbeid og bekjempe fattigdom. KVP retter seg mot mennesker med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne. Alle som søker og fyller vilkårene for deltakelse, skal tilbys et individuelt tilpasset kvalifiseringsprogram fra NAV-kontoret, jmfør lov om sosiale tjenester i NAV § 29. De statlige overføringene som finansierer kommunale merkostnader med kvalifiseringsprogrammet er innlemmet i kommunenes rammetilskudd.

Helsetilsynets tilsyn 2013/14 viser at programmet i mange kommuner ikke tilbys målgruppen i tilstrekkelig grad, og for de som får program kan innholdet være mangelfullt. KVP er et av fylkesmennesenes prioriterte arbeidsområder. Det er et kommunalt ansvar at brukere blir vurdert for program og at programmet gjennomføres i henhold til lovkrav. Etter at ordningen ble

rammefinansiert i 2010 har vi sett en nedgang i antall deltakere. Samtidig har mange kommuner en økning i langtidsmottakere av sosial stønad. Disse er en viktig målgruppe for KVP.

Det er viktig at arbeidet med programmet organiseres og tilrettelegges på en slik måte at NAV-kontorene tilbyr tjenesten til de som fyller vilkårene, og utarbeider gode, individuelt tilpassede programmer.

Rapporter og følgeevaluering tyder på at de aller fleste deltakerne opplever å få bedre økonomi og økt mestring og livskvalitet som følge av programmet. Nær halvparten av deltakerne som har gjennomført programmet rapporteres å ha kommet i arbeid, utdanning eller andre arbeidsrettede tiltak.

Økonomisk rådgivning

Økonomisk rådgivning skal bidra til at enkeltpersoner og familier med økonomiske problemer og gjeldsbyrder får kontroll og styring over egen økonomi. Økonomisk rådgivning krever god og i enkelte tilfeller spesialisert kompetanse. Mindre kommuner anbefales å etablere interkommunalt samarbeid og etablere tettere samarbeid med namsmannen og kredittinstitusjonene.

Den nasjonale økonomirådstelefon i NAV, 800GJELD (80045353), bidrar til å øke tilgjengeligheten til økonomisk rådgivning i NAV. Tjenesten er et lavterskelltilbud og fungerer som supplement til kommunenes rådgivningsarbeid i NAV-kontorene. Telefontjenesten mottar gjennomsnittlig 900 telefonhenvendelser og nærmere 1400 chatforespørsler i måneden.

Økende økonomi- og gjeldsproblemer vil kunne føre til større etterspørsel etter økonomirådgivertjenester i kommunene. Fylkesmannen er i embetsoppdraget for 2017, bedt om å bistå kommunene med å styrke kompetansen til økonomi- og gjeldsrådgivere gjennom kurs og faglige fora.

Vedlegg 2

Digitale sosiale tjenester i NAV - DIGISOS

Januar 2016 innledet Arbeids- og velferdsdirektoratet samarbeid med KS og seks kommuner; Oslo, Bergen; Trondheim, Stavanger, Bærum og Horten. Samarbeidet ble organisert som et forprosjekt. Forprosjektet har utredet behovene for nye tjenester til sosialtjenestebrukere med utgangspunkt i kartlegginger av brukernes behov for kontakt med NAV i sine saker og veiledernes behov for systemstøtte i deres arbeid med sosialtjenestesakene. Målet med Digisos-samarbeidet har vært å gi sosialtjenestebrukerne mulighet til å få like god service når de mottar kommunale sosiale tjenester som når de mottar statlige tjenester og frigjøre kapasitet på NAV-kontorene til mer og bedre oppfølging av brukerne.

Forprosjektet har utredet tekniske løsninger som integrerer statlige og kommunale IT-systemer. Sammenkoblingen skal gjøre det mulig for brukerne å finne de sosiale tjenester i NAV via samme *digitale dør* inn som de statlige tjenestene på nav.no. Kommunene, KS og Arbeids- og velferdsdirektoratet arbeider med å få tak i midler til utviklingsarbeidet. I påvente av at finansiering blir klart arbeider prosjektmedarbeidere fra kommunene og direktoratet med å forbedre informasjonen om de sosiale tjenestene på nav.no. Etter hvert som finansiering blir avklart, vil Digisos-prosjektet utvikle digitale selvbetjeningsløsninger som søknad, dialogløsninger og innsyn i egen sak.

Forprosjektet er forankret i Meld. St. 33 (2015-2016) NAV i en ny tid- for arbeid og aktivitet og Meld. St 27 (2016-2016) Digital Agenda for Norge.

Vedlegg 3

Forsøk med NAV-veileder i videregående skole

Andelen av ungdom som står utenfor skole, opplæring og arbeid, er høy i Norge. Flere av ungdommene som ikke fullfører videregående opplæring, har sammensatte problemer og vil profitere på god, koordinert hjelp fra flere instanser, som NAV, barnevern, helse og skole.

Kommunen har en viktig rolle med å koordinere og samordne eksisterende virkemidler overfor gruppen.

Målet med «Forsøk med NAV-veileder i videregående skole» er å forebygge frafall fra videregående opplæring og/eller integrere ungdom i arbeidslivet. Veiledere fra NAV-kontor inngår både som en del av elevtjenesten ved den videregående skolen, og som en del av ungdomsarbeidet i NAV. Forsøket er basert på følgende faglige prinsipper:

- Oppsøkende utadrettet arbeid
- Forebygging og tidlig intervensjon
- Lav terskel og tilgjengelige tjenester
- Oppfølging i ordinære løp
- Tverrfaglig samarbeid

Modellen for samarbeid bygger på kunnskap om betydningen av:

- konkret kunnskap om hverandres tjenester og tiltak felles arena for konkret samarbeid
- forankrede avtaler om samarbeid

Forsøket er et samarbeid med Utdanningsdirektoratet og inngikk som et av de nasjonale tiltakene i Kunnskapsdepartementets «Program for bedre gjennomføring i videregående opplæring». Ved etableringen av 0-24 samarbeidet i regi av Utdanningsdirektoratet inngår «Forsøk med NAV-veiledere i videregående skole» som en del av satsingen. Det er etablert piloter i alle landets fylker og fylkesmannen og NAV fylke har fått i oppdrag å sikre lokal erfaringsspredning fra forsøket. Forsøket med piloter løper ut første halvår 2018.

AFI's evalueringsrapport fra de 7 første pilotene kom våren 2016. Les mer på

<https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Samarbeid/For+kommunen/Relatert+informasjon/fors%C3%B8k-med-nav-veiledere-i-videreg%C3%A5ende-skole>

NIFU har fått tildelt FOU-midler for 2016-2018 til effektevalueringen «Tett oppfølging» og skal se på hvilken effekt NAV-veiledere i videregående skole har på fullføring og på elevenes overgang til arbeidsmarkedet.

Vedlegg 4

Forskningsprosjektet «Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier»

Prosjektet er igangsatt i 29 NAV-kontor med tilhørende kommuner/bydeler, og skal prøve ut en helhetlig oppfølgingsmodell hvor målområdene er arbeid, bolig, økonomi og barnas situasjon. Kommuneledelsen bes om, i samarbeid med fylkesmannen, fylkesdirektører og direktoratet om å understøtte prosjektet i de kommuner der prosjektet er etablert. Se nav.no for mer informasjon:

<https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Kunnskap/Forsok+i+regi+av+NAV/helhetlig-oppf%C3%B8lgning-av-lavinntektsfamilier>

Vedlegg 5

Tilskuddsordningene

Utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontoret

Formålet med den nye tilskuddsordningen vil være å stimulere til utvikling av de sosiale tjenester og tiltak i kommunene etter sosialtjenesteloven. Ordningen skal støtte opp om nasjonale mål og prioriteringer. Overordnede mål vil være å bedre levekår for sosialt og økonomisk vanskeligstilte, et helhetlig og samordnet tjenestetilbud tilpasset brukernes behov og økt kvalitet på tjenestene.

Barnefattigdom

Regjeringen i prop. 1 S har i 2017 overført og innlemmet tilskudd til utstyrsbanker, fritidsaktiviteter, ferietiltak over kapittel 621, post 63 i den nasjonale tilskuddsordningen mot barnefattigdom under Barne- og likestillingsdepartementet, som Barne- ungdoms- og familiedirektoratet forvalter. 10 millioner kroner ble omdisponert til dette formålet. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil derfor ikke gi midler til slike tiltak i 2017.

De resterende barnefattigdomsmidler skal brukes til tjenesteutvikling for å kunne bidra til at utsatte barn, unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Disse midlene går inn i en ny felles tilskuddsordning, «*Tilskudd til utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontoret*».

Kommuner som fikk barnefattigdomsmidler i 2016 kan søke om videreføring ut tilskuddsperioden under den nye tilskuddsordningen.

Boligsosialt arbeid

Som ledd i arbeidet med redusert statlig detaljstyring skal tilskuddet innlemmes i rammetilskudd til kommunene. Tilskuddet er på om lag 60 mill. kroner. 10 mill. kroner skal innlemmes i 2017, 40 mill. kroner innlemmes i 2018 og 2019 ettersom igangsatte forsøk/ igangsatt arbeid i kommunene avsluttes. Etter 2019 videreføres om lag 10 mill. kroner over kap. 621, post 63 inn i det nye tilskuddet «Utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontoret».

Frivillige organisasjoners arbeid mot fattigdom

Det er avsatt midler til frivillig arbeid mot fattigdom og sosial ekskludering, til sammen omkring 93 millioner kroner i 2017, fordelt på tre nasjonale tilskuddsordninger. Det overordnede målet er å bedre levekårene for sosialt og økonomisk vanskeligstilte eller marginaliserte personer i Norge. Prosjekter i regi av frivillige organisasjonene oppfordres til samarbeid med kommunen og arbeids- og velferdsforvaltningen. Tiltak som har samarbeid blir prioritert i søknadsbehandlingen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet viderefører tilskudd til drift av brukerorganisasjoner på fattigdomsfeltet og tilskudd til prosjekter med vekt på egenorganisering, selvhjelpsarbeid, brukerinnflytelse og interessepolitisk arbeid for bekjempelse av fattigdom. Målet er blant annet å bidra til å styrke dialogen og samarbeidet mellom representanter for sosialt og økonomisk vanskeligstilte, det offentlige og andre samfunnsaktører. Ordningen skal også styrke mulighetene for egenorganisering, selvhjelpsaktiviteter, brukerinnflytelse og interessepolitisk arbeid for å bekjempe fattigdom og sosial ekskludering i Norge. I overkant av 31 millioner kroner er avsatt i 2017.

Arbeids og velferdsdirektoratet utlyser også tilskudd til aktivisering og arbeidstrening i regi av frivillige organisasjoner og private stiftelser. Det ble innvilget tilskudd til 82 prosjekter i 2016. Målgruppen er personer som står svært langt fra arbeidsmarkedet, og som er sosialt ekskluderte. Rusmiddelavhengige og tidligere rusmiddelavhengige er en særlig prioritert målgruppe. Målet med tilskuddsordningen er å stimulere til utvikling av nye tiltak og metoder for aktivisering og arbeidstrening av vanskeligstilte. Frivillige organisasjonene oppfordres til samarbeid med kommunen og arbeids- og velferdsforvaltningen. Tiltak som har samarbeid blir prioritert i søknadsbehandlingen. I overkant av 47 millioner kroner er avsatt i 2017.

Arbeids- og velferdsdirektoratet utlyser videre tilskudd til sosiale entreprenører og til utvikling av sosialt entreprenørskap, som retter sin virksomhet mot bekjempelse av fattigdom og sosial eksklusjon i Norge. Sosialt entreprenørskap innebærer etablering av virksomheter som har som mål å løse sosiale eller samfunnsmessige problemer og behov, og som bruker metoder og verktøy fra forretningsverdenen for å nå målene. Målgruppen for aktiviteten er sosialt og økonomisk vanskeligstilte som opplever, eller står i fare for å oppleve, fattigdom. Det ble innvilget tilskudd til 28 aktører over ordningen i 2016. I overkant av 14 millioner kroner er avsatt i 2017.

Vedlegg 6

Kommunale måleindikatorer

Det er frivillig å innlemme de anbefalte indikatorene i NAV-kontorets målekort. Kommunen kan velge å bruke alle, noen eller ingen. Det vil som før være mulig for kommunen å vise andre kommunale indikatorer i målekortet, endre dem og be om nye.

Kommunen bestemmer selv grenseverdier for hva som gir grønn, gul og rød farge på de foreslåtte indikatorene. Direktoratet kan senere anbefale grenseverdier.

Indikatorene er ikke fastlagt en gang for alle. Bruken av dem vil vise om tallene blir gode nok eller om det blir nødvendig å endre ordlyd, teller eller nevner.

Direktoratet mener at andelsindikatorer gir mer informasjon enn kun antall og gir kommunene et bedre grunnlag for å sammenligne seg med andre kommuner. Både telleren og nevneren som ligger til grunn for andelen kommer opp når man trykker på indikatoren i målekortet.

Direktoratets anbefaling av kommunale indikatorer i NAV-kontorets målekort	Teller	Nevner
B.101: Andel som har mottatt økonomisk sosialhjelp	Antall personer som har mottatt økonomisk sosialhjelp i løpet av måneden (fra kommunalt sosialsystem)	Antall personer 18-66 år i kommunen/bydelen (SSB-tall som direktoratet legger inn)
B.102: Andel som er langtidsmottakere med økonomisk sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	Antall som har mottatt økonomisk sosialhjelp i minst seks måneder av de siste tolv, og som har sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (fra kommunalt sosialsystem)	Antall personer 18-66 år i kommunen/bydelen (SSB-tall som direktoratet legger inn)
B.103: Andel unge som har mottatt økonomisk sosialhjelp	Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp, under 25 år, i løpet av måneden (fra kommunalt sosialsystem)	Antall personer 18-24 år bosatt i kommunen/bydelen (SSB-tall som direktoratet legger inn)
B.104: Andel mottakere av økonomisk sosialhjelp med forsørgelsesplikt for barn under 18 år i husholdningen	Antall som har mottatt økonomisk sosialhjelp i løpet av måneden, som har barn under 18 år som bor i husholdningen og som mottaker har forsørgelsesplikt for (fra kommunalt sosialsystem)	Antall personer som har mottatt økonomisk sosialhjelp i løpet av måneden (fra kommunalt sosialsystem)
B.151: Antall deltakere i kvalifiseringsprogram	Antall deltakere i kvalifiseringsprogram ved utgangen av måneden. (Direktoratet henter ut tallet og legger det inn i målekortet. Korrekte tall forutsetter at deltakerne blir riktig registrert i Arena av NAV-kontorene.)	1

